

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bystřany, okres Teplice

417 61 Bystřany, Pražská 216

Identifikátor školy: 600 084 604

Termín konání inspekce: 7. - 10. prosinec 2004

Čj.:	f6-1211/04-5020
Signatura:	kf5cy110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bystřany, okres Teplice (dále ZŠ), je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Obec Bystřany. Dle rozhodnutí o zařazení ZŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení má kapacitu 270 žáků. Kromě základní školy sdružuje školní družinu a školní jídelnu. Vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Rada školy zřízena není. V době konání inspekce navštěvovalo pět tříd 1. stupně 92 žáků a čtyři třídy 2. stupně 70 žáků (celkem 162). Kapacita školy je využita na 60 %, téměř třetina žáků dojíždí z okolních obcí.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně technické podmínky v ZŠ
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda na 1. stupni ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyk na 1. i 2. stupni ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, dějepis a v bloku předmětů matematicko-přírodovědného charakteru (matematika, fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis a informatika) na 2. stupni ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Na realizaci vzdělávacích a výchovných záměrů zvoleného vzdělávacího programu v ZŠ se ve školním roce 2004/2005 podílí pět učitelek na 1. stupni (jedna z nich je nekvalifikovaná - absolventka střední pedagogické školy), na 2. stupni pak sedm vyučujících včetně ředitele a zástupkyně, ze tří nekvalifikovaných jedna učitelka dokončuje studium na pedagogické fakultě a jedna se ke studiu hlásí. Pracovní úvazky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti stanoveny vhodně, z hlediska aprobovanosti je příznivější situace v přírodovědných předmětech, nepříznivá ve výuce cizích jazyků (učitelka němčiny nemá požadovanou aprobaci, učitelka angličtiny je nekvalifikovaná - absolventka gymnázia).

Organizační struktura je funkční a účelná, na jednotlivé vedoucí pracovníky jsou delegovány příslušné pravomoci k zajištění plynulé činnosti všech úseků subjektu, kompetence jsou též uvedeny v pracovních náplních zaměstnanců. Přístup k potřebným informacím je zabezpečen formou standardních mechanismů (plány, porady, osobní kontakt, informační nástěnky apod.). Činnost vyvíjejí metodické orgány, pravidelně jedná pedagogická rada. Ze zápisů vyplývá, že se zabývá organizačními záležitostmi, informacemi výchovné poradkyně, úkoly pro učitele a čtvrtletními výsledky žáků. Není zachycena případná diskuse, poradní funkce není patrná. Podle potřeby jsou svolávány provozní porady.

Kontrolní a hospitační činnost probíhá standardně, z výsledků jsou vyvozovány závěry s patřičnými opatřeními, k závěrům mají učitelé možnost připojit vlastní stanovisko. Nekvalifikovaní učitelé zpracovávají dle pokynu ředitele písemné přípravy na vyučování.

Pro hodnocení práce učitelů jsou vytvořena jasná kritéria. Profesionální růst všech pedagogických pracovníků je výrazně podporován formou účasti na různých vzdělávacích akcích, a to zejména v oblasti využití výpočetní techniky ve výuce a v oblasti forem a metod práce se žáky a jejich motivaci.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní budova je obklopena udržovaným parkem a sportovním areálem, byla postavena v roce 1959, nachází se v klidné části obce. Ve vedlejší budově je umístěna školní družina se školní jídelnou. Vzhledem k počtu žáků a tříd má škola vynikající prostorové podmínky. Nadstandardní je též zázemí pro výuku tělesné výchovy a pěstitelství.

Žákovské šatny jsou v suterénu, společné prostory představují dostatečné relaxační zázemí, působí příjemným estetickým dojmem (květiny, žákovské práce, čistota). Zrekonstruována byla sociální zařízení a zázemí tělocvičen, ve spolupráci se zřizovatelem probíhá postupná výměna oken, nově byla vybavena učebna hudební výchovy.

Výuka na 1. stupni probíhá v kmenových učebnách, které jsou většinou didakticky a esteticky podnětné a funkční. Součástí výzdoby tvoří tabelární pomůcky, v menší míře jsou zastoupeny názorné pomůcky pro výuku matematiky (např. číselné řady, počítadla). Prostorové podmínky zvláště v méně početných třídách umožňují realizaci výuky mimo lavice, zejména ve třídách žáků mladšího školního věku chybí relaxační prostor s kobercem. Ve vybavení učeben převažuje starší úložný a žákovský nábytek, mnohdy opotřebovaný (pozitivem je respektování antropometrických rozměrů žáků). Inovace lavic je sporadická, ve dvou třídách byla využita forma sponzorství.

Na 2. stupni jsou všechny třídy zřízeny jako odborné, žáci za učiteli docházejí. Tato skutečnost se příznivě promítá do kvality výuky, postupně, podle finančních možností je obnovováno zázemí učeben, učební pomůcky.

Škola poskytuje žákům pro jednotlivé předměty většinou ucelené řady učebnic, jejich výběr ovlivňují vyučující v rámci metodického sdružení (např. v 1. a 2. ročníku byly akceptovány požadavky vyučujících na změnu učebnic pro výuku čtení a českého jazyka). Ke zpestření výuky mají vyučující k dispozici další sortiment učebnic a textů včetně žákovské knihovny. Negativní je naopak zjištění, že ještě v době inspekce nebyla dvěma žákům 5. ročníku zajištěna učebnice pro předmět přírodověda. Kompenzační pomůcky pro žáka se zrakovým postižením jsou zapůjčeny speciálně-pedagogickým centrem.

Inventář učebních pomůcek byl na 1. stupni v minulých letech inovován minimálně, zakoupeny byly zejména tabelární pomůcky pro výuku čtení, avšak i stávající starší vybavení je funkční a umožňuje efektivní využití ve výuce. Vyučující 1. stupně mohou využívat celé materiální zázemí školy (včetně počítačové učebny, hudebny).

Ve třídách 2. stupně je nadstandardní vybavení učebními pomůckami, k dispozici jsou mapy, pravidla a pod., v učebnách cizích jazyků však chybí sada slovníků pro žáky. Ve většině tříd je k dispozici audio i videotechnika, v některých případech využívají vyučující vlastní zdroje. Široké je využití odborné literatury, encyklopedií.

Učebna výpočetní techniky je vybavena osmi novými počítači (s připojením na internet), v provozu je i pět starších počítačů. Jsou zde odborné časopisy, poměrně dost výukových a procvičovacích programů k určitým tématům jednotlivých předmětů. Žáci mají možnost přístupu po dohodě s vyučující i mimo výuku (vyhledávání informací pro výuku), činnost vyvíjí zájmový kroužek výpočetní techniky. Využívání učebny v jiných předmětech se odvíjí od individuálního přístupu a vztahu vyučujících k výpočetní technice, částečně je to i problém prostorový - staré počítače ubírají plochu pro případnou jinou činnost.

Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola si zvolila vzdělávací dokument Základní škola. Učební plán je rozpracován a dodržován. Škola nabízí výuku anglického i německého jazyka, vždy však pouze jeden cizí jazyk v ročníku. V 7. ročníku byla v tomto školním roce disponibilní hodina využita pro volitelný předmět informatika, pojetí výuky je v souladu s požadavky Metodického pokynu MŠMT čj. 21264/2004 - 22. Dalšími volitelnými předměty jsou praktikum z dějepisu a volba povolání. Nabídka je ovlivněna nižším počtem žáků ve třídách 2. stupně a s tím spojenými financemi. Jednou z preventivních aktivit je též nabídka sedmi zájmových kroužků. Sledovaná výuka byla v souladu s učebními osnovami, ty jsou rozpracovány do tematických plánů, systematicky jsou zařazována i laboratorní cvičení v přírodovědných předmětech.

Kontrolovaná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání, ojedinělé drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Skladba a psychohygienu školního rozvrhu respektuje požadavky vyhlášky o ZŠ. Školní řád uvádí povinnosti i práva žáků, je veřejně přístupný, žáci s ním byli seznámeni na počátku školního roku, modifikace školního řádu je v žákovských knížkách. Informační systém vůči rodičům je funkční. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání a výchovy informováni prostřednictvím žákovských knížek, které podepisují. Pravidelně se konají třídní schůzky, činnost vyvíjí „Sdružení rodičů a přátel školy“. Nové a aktualizované www stránky podávají ucelené a přehledné informace o životě školy, žáci se též pravidelně prezentují na veřejnosti.

Výchovné poradenství je zajištěno zkušenou učitelkou (specializační studium pro výchovné poradce neabsolvovala), která úzce spolupracuje s vedením školy a třídními učiteli, v oblasti prevence sociálně-patologických jevů pak s metodikem prevence. Její činnost je vymezena konkrétně rozpracovanou pracovní náplní zahrnující oblast metodickou, poradenskou, informační. Zaměřuje se zejména na poradenskou činnost k volbě povolání, která je vedena na vynikající úrovni, a na péči o žáky s výchovnými a výukovými problémy. Přestože škola oficiálně nevykazuje žádného žáka s vývojovými poruchami učení a chování, tito žáci ve škole jsou. U šesti žáků je vedena kompletní dokumentace včetně individuálního vzdělávacího plánu (ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou je zpracovala výchovná poradkyně spolu s třídními učiteli), další žáci byli školou odesláni na kontrolní šetření v průběhu letošního školního roku. Pro žáky 1. stupně je organizována ambulantní dyslektická náprava. Patříčná pozornost je věnována i žákům s prospěchovými problémy a žákům ze sociálně nepodnětného rodinného prostředí (individuální pomoc v hodinách i mimo vyučování). Vzdělávání individuálně integrovaného žáka se specifickými vzdělávacími potřebami (se zrakovým postižením) probíhá pod vedením speciálně-pedagogického centra.

Český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka na 1. stupni

Na 1. stupni ZŠ bylo hospitováno ve výše uvedených předmětech celkem v devíti vyučovacích hodinách. V hospitované výuce se pozitivně uplatnily především pedagogické zkušenosti vyučujících, poznatky z dalšího vzdělávání a akceptující přístup k žákům. Chybějící kvalifikace jedné z vyučujících se v průběhu a výsledcích vzdělávání žáků neodrazila.

Příprava všech učitelek na výuku byla promyšlená z hlediska struktury hodin i uplatňovaných metod a organizačních forem. Stanovené cíle byly v souladu s aktuálním složením třídy, vyučující respektovaly vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Vzdělávání žáka se zrakovým postižením adekvátně zvolenými metodami práce, zejména však vytvořením příznivého sociálního klimatu a podmínek pro jeho aktivní zapojení do výuky (pomoc osobní asistentky, čtení Braillovým bodovým písmem, které zvládá učitelka i asistentka), má inkluzivní charakter.

Prostorové a materiální prostředí učeben umožňuje plnění cílů výuky. Ve většině sledovaných hodin byly součástí přípravy učitelek pro společnou i individuální práci žáků texty na tabuli, efektivně byl využíván obrazový materiál, zázemí školní knihovny, v případě encyklopedií i vlastní zdroje učitelek či žáků. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, s množstvím doplňkových textů a materiálů. Řadu pomůcek zejména pro samostatnou a individuální práci žáků připravují sami vyučující. V jedné hodině byla efektivně využita audiotechnika.

V organizaci hodin, ve volbě metod a forem práce se projevovala kreativita vyučujících, která měla většinou pozitivní vliv na aktivitu žáků, na jejich vnitřní motivaci k učení. V hodinách se střídaly činnosti pod přímým vedením vyučujících a samostatná práce žáků (jednotlivců, dvojic i skupin). Kvalitu vzdělávání zvýšila podpora aktivního učení, převažovaly hodiny s uplatňovaným kooperativním vyučováním, s logickou provázaností jednotlivých činností a předmětů (příkladně v 1., 3. a 4. ročníku). Nové učivo bylo vyvozováno v součinnosti se žáky, vždy dostatečně procvičováno, žáci byli vedeni k přesnosti a logickému úsudku, k uplatňování praktických zkušeností a poznatků. Rozvíjeny byly techniky podporující zapamatování učiva, dostatek času bylo věnováno opakování a upevňování učiva. Při samostatné práci vyučující respektovaly osobní tempo žáků a byly jim nápomocny radou. Vhodnou formou kladených otázek a realizací didakticky zaměřených činností jsou žáci vedeni k rozvoji komunikativních dovedností, souvislému slovnímu projevu, ke spisovnému vyjadřování. Pozitivně hodnotí inspekce pozornost věnovanou technikám nácviku čtení (v 1. ročníku), porozumění textu, práci s textem. Náležitá pozornost vyučujících je věnována písemnému projevu v sešitech žáků. Efektivitu sledované výuky v 5. ročníku výrazně snižovala nejen nekázeň žáků, ale i absence některých základních znalostí a potřebných pracovních návyků z nižších tříd. Přes trpělivý, profesionální přístup vyučující, její snahu zaujmout žáky poutavým výkladem, zapojením do výuky a v neposlední řadě i řadou pomůcek, byly výsledky ovlivněny nespolutracujícím chováním části žakovského kolektivu (vyučující převzala třídu v polovině října).

Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivnila vhodná organizace sledovaných hodin, střídání činností, realizace činností aktivizujících pozornost žáků s často zařazovanou výukou mimo lavice a individuální přístup pedagogů k žákům. Respektovány byly věkové zvláštnosti dětí mladšího školního věku i psychohygienické zásady, vyučující dbají na vytváření a upevňování správných pracovních návyků.

Vyučující podněcovaly žáky pomocí úvodního motivačního rozhovoru, seznámením s obsahem. Účinným motivačním prvkem vyučování byly mezipředmětové vztahy, akceptace osobní zkušenosti žáků, jejich názorů a postřehů. Často bylo využíváno pochvaly a povzbuzení, motivujícího hodnocení žáků.

Úroveň interakce a vzájemné komunikace žáků a učitelek byla vedena převážně partnersky. Žáci jsou vedeni k vytváření pravidel chování všeobecných i specifických pro daný kolektiv. Ve třídách panovala klidná a tvořivá atmosféra, s dodržováním pravidel komunikace, zájmem a uvědomělou kázní žáků, projevy vzájemného respektu, tolerance a ochoty si pomáhat. Výjimkou byly sledované hodiny v 5. ročníku, kde nezájem žáků o výuku a rušivé chování negativně ovlivňují klima třídy.

Veškerá činnost žáků byla průběžně kontrolována a hodnocena slovně či písemně, kromě klasifikace známkou je využíván systém pozitivního hodnocení (body, kartičky, razítka). Většina vyučujících dbala na ucelený závěr hodin, který často obsahoval motivující vyhodnocení stanoveného cíle a prostor pro sebehodnocení žáků. S výjimkou 5. ročníku převažují v žákovských knížkách pozitivní sdělení a pochvaly.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni ZŠ jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Anglický a německý jazyk na 1. a 2. stupni ZŠ

Vyučující nemají učivo předepsané osnovami rozvrženo do jednotlivých ročníků, ale používají řadu na sebe navazujících učebnic. Na jejich základě mají vypracované roční časově-tematické plány. Při hospitacích ani při kontrole třídních knih nebyly zjištěny žádné výrazné odchylky v obsahu ani časovém harmonogramu. Příprava na sledované hodiny byla pečlivá a svědomitá.

Třídy se na výuku jazyků nedělí na skupiny, počet žáků v hodinách cizích jazyků je vysoký, zejména v pátém a šestém ročníku. Při takovém počtu žáků -v 5. ročníku 24 - je frontální výuka málo efektivní, přesto ve sledovaných hodinách převládala. Výsledky občasné párové práce žáci prezentovali rovněž frontálně. Stavba hodin byla klasická, s opakováním na počátku hodiny, následným probíráním nového učiva a jeho procvičením. Ze solidní nabídky pomůcek používali učitelé pouze magnetofon a kopírovaný text, případně žáci pracovali s učebnicí a někteří s pracovním sešitem. Nové učivo bylo podáváno odborně i věcně správně. Společným nedostatkem všech sledovaných hodin byla absence závěrečného shrnutí a upevnění učiva, což bylo citelné zejména u žáků nižších ročníků.

Vstupní motivace byla kromě jedné hodiny jediným motivačním prvkem. Pokus o motivující soutěže vyučující německého jazyka časově a organizačně nezvládla a ve zbývajících deseti minutách hodiny žáci nebyli schopni nové učivo ani vnímat, natož si ho zapamatovat. Pochvalami vyučující šetřili a neumožnili žákům zažít pocit úspěchu a použitelnosti jazyka.

Sledované hodiny byly vedeny převážně v českém jazyce. Komunikace vycházela od učitele k žákovi, převládala forma otázky a odpovědi, v případě slabších žáků co nejkratší. V početných skupinách se díky frontální výuce na některé žáky nedostalo a za celou hodinu nepromluvili.

V žákovských knížkách mají žáci dostatek známek, klasifikováni byli i ve sledovaných hodinách. Znamky byly objektivní, ale nezodůvodněné. V žádné ze sledovaných hodin žáci nedostali možnost vyjádřit se k vlastní práci a dosaženému pokroku nebo k průběhu hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém a německém jazyce jsou průměrné.

Český jazyk a dějepis na 2. stupni

V předmětu český jazyk prolínají všechny složky předmětu, jsou realizovány též exkurze, výlety, návštěvy kulturních představení a pod.

Personální podmínky jsou dobré, dějepis má v úvazku aprobovaná vyučující, začínající učitelka českého jazyka dokončuje studium na pedagogické fakultě. Tato skutečnost částečně ovlivnila výuku zejména ve výběru metod a forem práce.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky byly zpravidla dodržovány, převažovaly vyučovací jednotky s dobrým členěním a střídáním metod a forem práce v přiměřeném tempu. Rezervy byly zaznamenány v realizaci závěrů hospitovaných hodin, kdy jen ojediněle bylo pamatováno na shrnutí učiva či hodnocení. Vystupováním učitelek byli žáci pozitivně ovlivňováni, vesměs reagovali vstřícně, spolupracovali.

Názornost i produktivitu výuky podporovalo učební prostředí, používané učebnice a další připravené texty, jazykové příručky, odborné publikace a encyklopedie, video ukázky, křížovky, mapy, apod.

Sledované hodiny dějepisu a hodina literární výchovy byly činnostně pestré, měly promyšlenou organizaci práce a stavbu. Vhodným časovým rozvržením logicky navazujících činností se vyučujícím dařilo sdělené vzdělávací cíle a stanovený program splnit. Výuka byla řízena účelně, vhodně byla zařazena a kombinována práce jednotlivců, práce párová i skupinová s diferencovanými úkoly. Formou řízeného rozhovoru byl cíleně udržován zájem a aktivita žáků, efektivně byly využity jejich referáty, zkušenosti, místní problematika, mezipředmětové vazby, znalosti z četby. Žáci jsou vedeni k práci informacemi (encyklopedie, učebnice, internet).

Hodnocení žáků přinášelo významnou zpětnovazební informaci, bylo většinou motivační a povzbuzující. Nedostatečně však byly diferencovány výstupy žáků v dějepisu, stejně hodnocení byli žáci, kteří pouze přečetli vyhledanou informaci z textu, jako ti, kdo formulovali zdařile vlastní závěr. Komunikace učitelek příznivě ovlivňovala vzájemné vztahy, působila na jednání a většinou bezproblémové chování žáků a vedla je nenásilně ke spolupráci. Nedostatečně byla využita prezentace výsledků a shromážděných poznatků pro rozvoj komunikativních dovedností žáků, četli pouze v lavici, často zády k posluchačům. Zájem žáků o předmět je také podporován každoročním organizováním školních kol olympiád a dalších soutěží.

V části sledovaných hodin zvolená vyučovací frontální metoda, s dominující úlohou vyučující a opakovanými typy úloh či opisováním textu z tabule, omezovala aktivitu žáků, prostor pro jejich samostatné učení a minimalizovala i jejich komunikační příležitosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako dobré, v předmětu dějepis jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů matematicko-přírodovědného charakteru na 2. stupni

Odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími je zajištěna výuka matematiky, fyziky a zeměpisu. Z důvodu mateřské dovolené vyučující s aprobační pro výuku přírodopisu a chemie vyučují tyto předměty učitelé nekvalifikovaní. Absenci odborné a pedagogické způsobilosti nahrazují svědomitou přípravou a velmi dobrou spoluprací s učiteli kvalifikovanými. Věcná nepřesnost v prezentovaném učivu se objevila jen ojediněle, formy a metody výuky byly srovnatelné s postupy učitelů kvalifikovaných.

Učivo osnov mají učitelé rozplánované do jednotlivých ročníků, velmi dobrou pozornost věnují i praktické složce výuky. V rámci přípravy se věnují nejen obsahu, ale i formám a metodám práce se žáky.

Výuka probíhá v odborných učebnách, jejichž vybavení a prostředí umožňují plnění vzdělávacích cílů. Dílčí nedostatek představuje menší počet žákovských pracovišť s moderními PC v učebně informatiky, což vede k nutnosti pracovat u jednoho počítače až se třemi žáky. Efektivně byla ve sledovaných hodinách využívána didaktická technika, učebnice, odborná literatura a pomůcky, žáci jsou vedeni i k využívání služeb internetové sítě. Vhodně byly zařazovány demonstrační pokusy a vlastní práce žáků s přístroji a přírodninami.

Ve všech hodinách se efektivně střídaly činnosti společné, kooperativní a samostatné. Žáci jsou vedeni k vyhledávání a vyhodnocování informací, ke vzájemné spolupráci a ke schopnosti prezentovat výsledky své práce. Důsledně je uplatňována zásada názornosti, zařazovány jsou činnosti diferencované dle individuálních schopností žáků a úrovně osvojených poznatků. V části zhlédnutých hodin byla podceňována časová náročnost připravené

náplně, závěr probíhal již ve spěchu, bez shrnutí. Výuka informatiky je zaměřena výrazně prakticky - uživatelsky. Přes osvojení základních kroků obsluhy, práce s textovými editory, seznámení s možnostmi internetové sítě vyúsťuje tvorbou vlastních prezentací. V rámci možností daných materiálně-technickým zázemím jsou žákům zadávány diferencované úkoly, nechybí pomoc, rada a korekce chyb ze strany učitele.

Velmi dobrou pozornost věnují učitelé motivaci žáků - zařazením videoukázek, her, soutěží, vhodným využitím mezipředmětových vztahů a ukázkami praktické aplikace probíraného učiva. Žáci se většinou dařilo aktivizovat pestrou nabídkou činností zejména kooperativního charakteru a pozitivním oceňováním dílčích úspěchů či pokroku.

Vědomosti žáků byly v průběhu inspekce ověřovány ústní i písemnou formou, klasifikace byla zdůvodňována. V případě seznámení s výsledky písemných prací a laboratorních cvičení byl vhodně zařazován i širší adresný komentář. Vzájemné hodnocení žáků se uplatnilo jen ojediněle, k sebehodnocení zatím vedeni nejsou.

V části hodin museli učitelé řešit nekázeň a výrazně nespolutracující chování kázeňsky a prospěchově problémových žáků. Míra jejich úspěšnosti byla přímo úměrná délce jejich pedagogické praxe. Nekázeň zvládli všichni, zapojit tyto žáky do efektivní práce v hodině se dařilo zejména nejzkušenější vyučující. V průběhu hodin se učitelé věnovali slabším žákům individuálně, nabízejí a organizují i doučování. Rozvoji komunikativních dovedností žáků je věnována dobrá pozornost, většina žáků se umí k problému vyjádřit, dobře prezentují výsledky své práce.

Úroveň prokazovaných vědomostí a dovedností žáků jednotlivých tříd má celkově průměrnou úroveň. Po odchodu prospěchově lepších žáků do víceletých gymnázií se jen ojediněle objevují úspěšní řešitelé v předmětových soutěžích. Škole se však dobře daří rozvíjet žákovské kompetence v oblasti komunikace, kooperace a vést žáky k práci s různými zdroji informací.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou v přírodovědných předmětech velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Standardizované testy škola nepoužívá. Píší se opakovací kontrolní práce, diktáty a testy, které sestavují učitelé sami. Kromě běžné klasifikace hodnotí škola výsledky svého vzdělávání dalšími evaluačními nástroji, částečně výsledky žáků v předmětových soutěžích a olympiádách.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré, u jazyků jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekce byli požádáni o spolupráci rodiče žáků šesti tříd. Prostřednictvím dotazníků „Jaké je to být žákem této školy“ sdělilo svoje postřehy a názory na školu celkem 73 rodičů (35 na 1. stupni, 38 na 2. stupni ZŠ). První část dotazníku vyplňovali pouze rodiče. Jsou spokojeni (80 - 92 %) s pravidly danými školním řádem a informovaností o životě školy a o výsledcích dětí, rovněž s jejich hodnocením. Vědí, kam by se jejich děti měly obrátit v případě potíží. Více jak tři čtvrtiny dotázaných rodičů jsou spokojeny s používáním pomůcek ve vyučování, 68 % je však nespokojeno s využíváním výpočetní techniky ve výuce. Polovina rodičů je nespokojena s nabídkou nepovinných a volitelných předmětů, nejvíce kritičtí jsou k nabídce mimoškolní zájmové činnosti (nespokojeno 61 %).

Ve druhé části, kterou mohli vyplňovat i sami žáci 2. stupně, byly zaznamenány kritické ohlasy na využití výpočetní techniky ve výuce, málo účinné řešení šikany a nemožnost vyslovení vlastního názoru (všechny tyto položky hodnotí negativně 47 % žáků či rodičů na 2. stupni). Řada rodičů připojila nejrůznější náměty, „co by se mohlo ve škole zlepšit“, výrazně negativně (30 % na 2. stupni) je hodnoceno chování některých pedagogů k žákům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 23970/03-21 (vydalo MŠMT dne 30. 10. 2003)
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace ZŠ Bystřany, okres Teplice ze dne 18. 11. 2002
3. „Školní řád ZŠ Bystřany“ (bez data)
4. „Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky“ (bez data)
5. „Organizační řád ZŠ Bystřany“ (23. 1. 2003)
6. Záznamy z pedagogických rad (2003/2004 a 2004/2005)
7. Třídní knihy všech tříd - školní rok 2003/2004 a 2004/2005
8. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2004/2005
9. Aktuální rozvrh hodin všech tříd
10. „Plán práce školy na školní rok 2004 - 2005“ (1. 9. 2004)
11. Záznamy ředitele z kontrolní a hospitační činnosti
12. „Vnitřní předpis pro poskytování OP a příplatků za třídnictví 2004/2005
13. Záznamy pedagogických rad od 1. 9. 2003
14. „Organizační schůzky“ od 31. 8. 2000
15. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004
16. „Změny počtu žactva ve šk. roce 2004/2005“
17. Personální dokumentace učitelů vyučujících ve šk. roce 2004/200505 včetně certifikátů dokládajících jejich další vzdělávání.
18. Záznamy jednání předmětových komisí a metodického sdružení 2003/2004 a 2004/2005
19. „Minimální preventivní program ZŠ Bystřany“ 2004/2005
20. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004
21. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a změn provedených do 1. 9. 2004
22. Individuální vzdělávací plány včetně osobní dokumentace žáků

23. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005
24. Namátkou vybrané žákovské knížky, notýsky a sešity žáků 1. – 9. ročníku (šk. rok 2004/05)
25. Namátkou vybrané písemné práce šk. roku 2004/2005
26. Namátkou vybrané protokoly z laboratorních prací z přírodopisu, chemie a fyziky - šk. rok 2004/05
27. Počítačové prezentace žáků 8. ročníku šk. roku 2004/05
28. Webové stránky školy
29. Dotazníky ČŠI zadané rodičům žáků ve III., IV., V., VII., VIII. a IX. třídě

ZÁVĚR

Výuku zajišťuje kromě ředitele a zástupkyně deset učitelů, z toho čtyři bez požadované kvalifikace. Personální zázemí je příznivější na 1. stupni ZŠ, na 2. stupni chybí zejména učitelé jazyků a některých výchov. Vyučující se průběžně dále vzdělávají a vedení školy jejich profesionální růst podporuje. Organizační řád školy je přehledný, informační a kontrolní systém funkční. Prostorové podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Technický stav školní budovy je průběžně zlepšován. V učebnách je převážně starší školní nábytek, vybavení učebnicemi a učebními pomůckami je na velmi dobré úrovni.

Zvolený vzdělávací program škola dodržuje, výchovné poradenství přispívá ke kvalitě výchovné a vzdělávací práce školy, zejména v oblasti volby povolání. Povinná dokumentace je průkazně vedena.

Kvalita vzdělávání a výchovy ve skupině sledovaných předmětů na 1. stupni ZŠ má velmi dobrou úroveň. Ve sledované výuce převažovaly aktivizující metody a formy práce, které žáky vedly k iniciativě a spoluúčasti na učení. Příkladnou úroveň má vzájemná komunikace a pedagogy uplatňovaný akceptující přístup k žákům. Přirozeně jsou integrováni žáci se specifickými vývojovými poruchami učení, s pomocí osobní asistentky také žák se zdravotním postižením.

Kvalita výuky cizích jazyků a českého jazyka na 2. stupni je průměrná, částečně ovlivněna chybějící aprobovaností učitelů. U ostatních sledovaných předmětů převažovaly efektivní formy a metody výuky, střídání společné, párové a samostatné práce s výraznou materiální podporou.

Přes snahu učitelů o zajímavé vyučování zaznamenala ČŠI v části výuky - u méně zkušených učitelů na 2. stupni i v pátém ročníku - projevy výrazně rušivého chování některých žáků. Dílčí rezervy byly na 2. stupni zjištěny i v pojetí závěrů hospitovaných hodin, kdy nezbyvá čas na upevnění a shrnutí učiva, zhodnocení práce.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Člen týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.
Člen týmu	Mgr. Věra Slezáková	Věra Slezáková v.r.
Člen týmu	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v.r.

V Ústí nad Labem dne 31. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. ledna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Radomír Soper	Radomír Soper v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústí n. L., odbor školství	2005-02-03	f6-1018/05-5020
Obecní úřad Bystřany	2005-02-03	f6-1019/05-5020
Rada školy není zřízena	xxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxx

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxxxx	xxxxxxxxxxxxx	Připomínky nebyly podány.